

Державний архів Чернівецької області

***Виставка до 100 річчя
від початку Української революції
та створення Української Центральної Ради***

16 березня 2017 р. в приміщенні Державного архіву Чернівецької області (м. Чернівці, вул. Небесної Сотні, 20-А) буде відкрито документальну виставку до 100 річчя від початку Української революції та створення Української Центральної Ради. Виставку підготовлено на Указу Президента України від 22 січня 2016 року № 17/2016 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років».

На виставці будуть експонуватися друковані матеріали львівського часопису «Діло» (1916) та чернівецького політичного часопису «Час» (1937) про початок Української революції, створення Української Центральної Ради; документи архівних фондів Бюро президії міністра-делегата Буковини, Секретаріату міністерства внутрішніх справ Буковини, Квестури поліції м. Чернівці та Бюро інформації та преси бюро президії міністра-делегата Буковини про відгомін подій Української революції на Буковині.

Серед документів виставки – Перший універсал Української Центральної Ради, з фондів ЦДАВО України, фотодокументи: голови Української Центральної Ради Михайла Сергійовича Грушевського та задокументоване проголошення Першого універсалу Української Центральної Ради, з фондів ЦДКФА України шм. Г.С. Пшеничного.

Довідка:

Перша світова війна призвела до загострення соціальних, політичних і національних суперечностей у Російській імперії та активізації національно-визвольного руху в Україні. 27 лютого 1917 р. перемога Лютневої революції в Петрограді призвела до падіння самодержавства, незабаром цар Микола II зрікся престолу. Тимчасовий уряд очолив князь Георгій Львов. В Україні самодержавний режим також було ліквідовано, а замість старих органів влади утворено губернські, міські й повітові правління. У містах і селах було утворено паралельні органи влади — Ради робітничих і солдатських та Ради селянських депутатів. Національні політичні сили були роздроблені, тому необхідно було створити український керівний центр. Так в Україні виник альтернативний центр влади — Українська Центральна Рада (далі: УЦР). Вона була створена 3—4 березня 1917 р. в Києві на зборах представників Товариства українських поступовців (далі: ТУП) і українських соціал-демократів. УЦР стала представницьким органом українських демократичних сил і очолила національно-демократичну революцію в Україні. Керівником УЦР став Михайло Грушевський — відомий український історик і політик. Видатними діячами УЦР стали також Д. Антонович, С. Веселовський, Д. Дорошенко, В. Коваль, Ф. Крижанівський.

Партійний склад УЦР був різноманітний, її членами стали представники ТУП, який згодом було перейменовано у Союз українських автономістів-федералістів, Української соціал-демократичної робітничої партії, Української партії соціалістів-революціонерів, Української народної партії. Крім партій до складу УЦР увійшли представники громадських організацій.

Основними напрямками політичної програми УЦР стали:

- Боротьба за національно-територіальну автономію у складі 9 українських губерній та етнічних земель;
- Підготовка до виборів в Установчі збори з метою розв'язання питання про автономію України в складі Російської республіки;
- Співпраця з Тимчасовим урядом;
- Надання національним меншинам рівних політичних прав.

Створення УЦР стало видатною подією в національно-демократичній революції 1917 – 1920 рр. УЦР виступила організатором і лідером національно-визвольного руху, що охопив широкі верстви населення, діячі УЦР почали привселюдно й відкрито говорити про інтереси нації від її імені.

Контактна особа:

Масіян Наталія Богданівна, начальник відділу використання інформації документів держархіву Чернівецької області
тел. (0372) 545 001
vvid_cv@arch.gov.ua